UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

6. Tripart. Ego quasi aquæ ductus exivi de paradiso, & dixi: rigabo hortum plantationum mearum. Eccl. 24.

urn:nbn:de:hbz:466:1-56381

Visual Library

ram Carmeli, vt comedatis fructum eius, & optima illius: non ſolùm in hoc tempore, ſed etiam in æternitate; in viſione, ventione, fruitione perpetua.

Exēplum

Quicumque agnoſcit Mariam, vt Matrem, & ſtatum ad quem illius directione pertingit, vt hæreditatem ſacram veneratur, illumque peccatis contaminate abhorret, felicem nanciſcitur finem, ducente & protegente Maria. *Hinc B. Conradus S. Dominici diſcipulus, quia in Religionis ſtatu magna cum pietate ſeruierat Beatiſſimæ Virgini, Ordinis ſui habitum & Scapulare immaculatum à peccatis grauioribus conſeruans, in morbo ſuo poſtremo prædixit ſe moriturum in die Natiuitatis Beatiſſimæ Matris ſuæ Mariæ, huncq; diem fore ſibi Natalem ad renaſcendum vitæ æternæ. Hoc abſque dubio à B. Virgine didicerat, quæ ei Mater eſſe debebat ad extremum vſque ſpiritum. Vnde cum acri illo morbo vrgeretur, reſpiciens in auctorem fidei & conſummatorem Ieſum, Filium Virginis, ſæpè illud amantiſſimè repetebat: Dilectus meus mihi, & ego illi, donec adſpiret dies, & inclinentur vmbræ. Iamiam autem moriturus dicebat Fratribus Religioſis apud lectulum ſuum congregatis. Scitote Fratres, me mori fideliter, amanter, Confidenter, hilariter. Fideliter, quia in fide Domini mei Ieſu Chriſti, & S. Matris Eccleſiæ. Amanter, quia à die, quo habitum ſanctum indui, ſtudui me in gratia ſeruare, & quoad potui, Deo in omnibus placere. Confidenter, quia ſcio me ire ad Domum Domini mei, & Matris meæ Mariæ. Hilariter, quia mortis punctum in quo me videtis, tranſitus eſt à planctu ad lætitiam, à labore ad quietem. Sic mortuus eſt quaſi inter brachia Mariæ in die Natiuitatis eius magno cum deſiderio & gaudio, anno 1239.* Vide Hiſtoriam Ordinis S. Dominici apud Ferdinandum Caſtiglium.

Heb. 12.

LECTIO VI. TRIPART.

Thema *Ego quaſi Aquæductus exiui de Paradiſo, & dixi : Rigabo Hortum Plantationum mearum.* Eccli. 24.

PARS I. *Quomodo confraternitas Montis Carmeli ſit Mariæ Hortus. Eccli. 24.*

CVm varij Tituli honorifici Beatiſſimæ Virgini Mariæ adſcribantur, illi qui ex ſacris litteris deducuntur ab Eccleſia, vel SS. Patribus, maximè æſtimandi ſunt. Inter hos recenſendus eſt ille, quo à S. Bernardo & alijs SS. Patribus Maria *Aquæductus* nominatur. Et certè ille Titulus alios complectitur in Litanijs Eccleſiæ decantatos, vt patebit expendenti.

Eſt porrò Titulus iſte honorificus deductus ab hortis, qui aquam expetunt, quorum areolæ, lecti, cubilia variegata, egent crebra irrigatione; alioqui horti ipſi ſteriles manent & infrugiferi. Illi verò horti peramœni ſunt & perfœcundi, vbi terram Fons & Aquæductus ſiccitatis tempore irrigat. Quia plantæ ibi facilè creſcunt, impinguantur, radicantur, & fructum tandem ſuum copioſè proferunt. Hoc ſatis docet experientia in hortis humana arte & manu cultis. Explicandum id reſtat in Horto diuina manu conſito, hoc eſt, in Eccleſia Dei.

In horto Eccleſiæ fons eſt Chriſtus. Eccli. c. 1. Zach. 1. Iſai. 58.

Chriſtum ibi meritò Fontis nomen obtinet. Tū quia Fons eſt ſecundùm diuinitatem, originem trahens à Patre: *Fons ſapientiæ, Verbum Dei in excelſis.* Tum quia etiam Fons eſt ſecundùm humanitatē: *In illa die erit Fons patens domui Iacob, & habitantibus Ieruſalem* Fons purificationis & ſanctificationis, Fons doctrinæ & ſapientiæ. Fons vitæ & gratię, Fons beatitudinis & gloriæ; ideoque dictus *Fons hortorum, cuius non deficient aquæ.*

B. M. V. eſt Aquæductus. Eccli. 24.

MARIA Aquæductus & Canalis nomen obtinet: quia nihil ex hoc Fonte, nihil ex Paradiſo manat, niſi per eam: *Ego quaſi Aquæductus exiui de Paradiſo.* Quæ ſunt aquæ Paradiſi, niſi gratiæ, & dona cœleſtia, ac virtutes? Quæ ſunt aquæ Paradiſi, niſi fides, ſpes, charitas, continentia, caſtitas, patientia, humilitas, & puritas animas afficiens & perficiens? Omnes iſtæ aquæ ſanctificationis à dicto Fonte deriuantur, ſed per MARIAM animæ noſtræ ſunt ſicut *Terra ſine aqua* ex ſe ſteriles, ſiccæ & exſuccæ: at quia Hæreditas Dei ſunt, ideò ad eum clamamus: *Pluuiam voluntariam ſegregabis Deus hæreditati tuæ, & infirmata eſt, tu verò perfeciſti eam.* (Pſ. 67.) Hæc autem Pluuia voluntaria (gratiam Spiritus S. deſignans, qui à Patre procedit & Filio per voluntatem) non defluit ad nos niſi per Mariam, & per illam infirmitatem noſtram Deus corroborat, ac imperfectionem tollens, nos perficit. Dona Dei ſunt ſicut *Stillicidia ſtillantia ſuper terram*: (Pſ. 71.) quandoque tamen copioſiſſimæ defluunt ſuper Hæreditatem Domini, MARIA tamquam Aquæductu & Canali ampliſſimo eam refundente. Qui vult ſugere ad ſatietatem, aut irrigari ad fertilitatem, ad hunc Aquęductum accedat per pietatem ſinceram, abſque dubio. *Erit tamquam lignum, quod plantatum eſt ſecus decurſus aquarum, quod fructum ſuum dabit in tempore ſuo.* (Pſ. 1.) Immò illi conueniet illud. *Florete flores quaſi lilium, & quaſi roſa iuxta aquas fructificate, & date odorem, frondete in gratiam.* (Eccli. 39.)

B. M. V. ſpecialiter irrigat hortum ſuũ Carmelitanum.

Licèt verò MARIA, tamquam Aquæductus generalis omnes planè fideles irriget, quaſi Plantas Eccleſiæ vniuerſalis: Attamen dicit ſe ſpecialiter rigaturam *Hortum plantationum ſuarum.* Dicamus autem ad propoſitum noſtrum, quod Hortus, ſpecialis plantationum MARIÆ ſit Carmelus. Hunc enim ſua plantauit manu, coluit, ſeuit iam ab initio inſtitutionis eius, & de die in diem nouo rore irrigare non ceſſat, nec ceſſabit in finem vſque ſæculi, vt plantæ eius creſcant, adoleſcant, matureſcant, ad producendum fructum gratiæ, ac deinde gloriæ. Ordo Carmeli Virginis Deiparæ impulſu per Tereſam Virginem nouo labore excultus & reſtitutus in antiquum ſplendorem, ſarculo recentis diſciplinæ & ſtrictæ obſeruationis à vepribus expurgatus, quaſi nouus eſt *Paradiſus voluptatis*, quem dum noſter Aquæductus de Paradiſo cœleſti ſuis irrigat aquis, inueniuntur in eius Areolis Roſæ, Lilia, Violæ, Hyacinthi, Heliotropia, & innumeri flores fragrantiſſimi, qui odorem ſuauitatis in Eccleſiam Dei, imò in Cœlum vſque ſpargunt

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

gunt; tot ſcilicet animæ piæ & religioſæ, caſtæ, humiles, cæleſtes.

De hoc quoque Horto plantationum Mariæ cenſendi ſunt, qui Sodalitio Carmeli per ſymbolum ſacrum ſuſcepti Scapularis adſcribuntur; quia & hoc Sodalitium (ſiue Confraternitas) in honorē ipſius Virginis eſt inſtitutum primario, atque pietatē ſpecialē profitetur ſub eius vexillo virgineo:

Geneſ. 1.

Hic Plantæ debent ferre fructum, & quidem *vnaquæque iuxta genus ſuū*: ideo dū illi horto inſerūtur Sacerdotes Religioſi, Virgines, Viduæ, Coniugati & Coniugatæ, monentur iuxta ſtatum ſuum & vocationem Chriſto in ſpiritu & veritate, in caſtitate & pietate ſeruire, ac Virgini Deiparæ affectū ſuum ſincerè addicere: hac enim plantante & rigante non poſſunt non copioſum fructum ferre.

PARS II: *Quomodo plantæ Horti Carmel. B. M. V. à Patre & Matre cæleſti debeant plantari.*

Felices igitur qui Plantæ dici poſſunt per Mariam in horto ſuo plantatæ; quia de illis dici poteſt: Plantatio quā plantauit Pater meus (vel Mater mea) non eradicabitur; quandoquidem ipſe Chriſtus dicat è contrariò: *Omnis plantatio quam non plantauit Pater meus cæleſtis, eradicabitur.*

Matth. 15

Quapropter vt agnoſcamus, an verè ſimus, plantæ Horti huius Parthenij, nonnulla ſunt conſideranda.

Reſp. 1.

Primò, an Pater cæleſtis nos hic plantaverit, hoc eſt, an huic Confraternitati Scapularis ſacri, & ſancti Montis Carmeli aggregemur ex inſpiratione Dei, vt illi ſincero corde perfectius ſervire valeamus, & vt auxilium ſpeciale ad id inveniamus. Hæc nempe debet eſſe intentio, nec enim ſolum moveri debemus humana aliqua ratione, aut quia hæc eſt conſuetudo multorum eam ſequi, ne fortè nota aliqua oblocutionis nobis inuratur. Ex radice amoris & timoris Dei debet provenire hæc intentio noſtra vt pia ſit, & ſic merito Plantæ cæleſtis Patris dicamur.

Reſp. 1.

Secundò, videndum etiam & conſiderandum, an Mater Dei nos in hoc ſuo plātaverit horto. Hoc eſt, an affectus ſingularis erga Virginem Matrem nos moveat, vt eius Libro inſcribamur & Fraternitati. Hæc enim debet eſſe Radix plantarum quæ ſunt in Horto eius, quia ei dictum eſt: *In Electis meis mitte radices*

Eccli. 24.

Reſp. 3.

Tertiò videndum, an ex hac radice prodeant frondes virides, flores flagrātes & ſpecioſi, fructus pretioſi? Quid ſunt frondes, ſiue viridantia folia? Verba ſunt in alloquijs noſtris irreprehenſibilia. Quid ſunt flores; Pia ſūt deſideria, affectus, & vota. Quid fructus, Opera ſunt meritoria. Itaque vt ſimus plantæ huius Horti Virginei, caſtas decet eſſe in cogitatione & ſermone, radicemque divinæ gratiæ ſemper retinere, ac opera miſericordiæ, charitatis, pietatis ſedulò exercere: Omnis arbor quæ hos non producit fructus, excifione digna eſt: Omnis arbor quæ nō novit producere niſi fructus amaros ſuperbiæ, iniuſtitiæ, impuritatis, invidiæ, non poteſt eſſe de Horto plantationum Mariæ, quæ contrarijs ſemper effulſit virtutibus, & hæc vitia maximè odit, tamquam Mater puritatis, Mater humilitatis, Mater charitatis. Quiſquis his vitijs ſcatet, inter *adulterinas plantationes & ſpuria vitulamina* meritò adnumeratur, quæ *non dabunt radices altas*

Sap. 4.

Cæterùm hi, qui inter Plantas horti huius recenſentur, inter ſpinas converſari monentur vt fiant Roſæ: hoc eſt, monentur vt conſiderent dolores Virginis ſacræ, tamquam ſpinas pungentes; & ſubinde eiuſdem gaudia poſt mœrores tamquam Roſas & Lilia; ſicque ijs afficiantur, vt veræ compunctionis & compaſſionis participes efficiantur; ac deinde gaudij & lætitiæ ſolidæ: *Si enim compatimur & conglorificabimur.* Nullum verum gaudium reperiri poteſt, niſi in illo *qui propoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucem*: niſi & per illam quæ ad crucem ſecuta eſt tamquam Filia Abrahæ Iſaac ſuum, ſiue lætitiam & gaudium: cuius interceſſione precamur *à præſenti liberari triſtitia, & æterna perfrui lætitia.*

Heb. 12.

PARS III. *Quomodo plantæ Carmelitanæ B. M. V. irrigētur.*

Has porrò ſuas plantas, quæ benè radicem fixerunt, varia irrigat & complet benedictione ſecundùm promiſſionem ſuam.

1\. Inſtillat eis pietatis viuificum ſuccum & rorem vt non deficiant.

2\. A varijs occaſionibus peccatorum ſua protectione defendit.

3\. Non ſolùm in periculis animæ, ſed etiam cor- 1.
poris adeſt, & protegit. 2.
4\. Præſeruat ab igne æterno, varijs auxilijs aſſi- 3.
ſtens in vita, & ſpecialiter etiam in morte. 4.
5 Ab igne etiam eripit purgatorio piè defunctos, 5.
qui ſuo muneri non defuerunt.

Fratres Carmelitani cum Scapulari ſepeliuntur.

Propterea monentur ſinguli huic Confraternitati adſcripti, non ſolùm cum pietate Scapulare ſacrum deferre, ſed etiam cum illo ſepeliri; vt hoc velut ſymbolo rememoretur fœdus, quod Deipara Mater & Virgo cum pijs ſuis ſeruulis iniiſſe cenſetur pro auxilio in vita, in morte, poſt mortem eorum. Certè cognouit S. Thereſa, Carmelitani Ordinis decus, plurimas animas non ſolùm ab inferno, quem promereri quandoque potuerant, ſed etiam a Purgatorio, & eius expiatorijs flammis mox à morte liberatas, quaſi Mariæ Matri donatas ob ſpecialem quem erga eam gerebant affectum, per preces quotidianas, & Scapularis piam geſtationem demonſtratum.

Animæ piæ à B. V. M. non ſolùm irrigantur, ſed etiam inebriantur.

Sed & hoc addendum, non ſolùm per Mariam, tamquam Aquæductum, animas pias irrigari, ſed etiam quaſdam inebriari. Sic enim ipſa introducitur loquens: *Rigabo hortum plantationum mearum, & fructum partus mei* (vel vt alij legunt Prati mei) *inebriabo.* Quid eſt quod Maria dicit ſe inebriaturam partum, vel pratum ſuum, niſi quod ſublimes nonnullas animas ſic copioſè perfundit, vt inebrientur ab vbertate domus Dei? Teſtis eſt S. Tereſa, & multæ eius conſodales. O igitur felix Carmelus, ô felix & Montis Carmeli Confraternitas, ſi hoc Aquæductu de Paradiſo exeunt: irrigata floruerit caſtitate & puritate, charitate & amore, humilita-

te & feruore in obſequio Chriſti & Mariæ! Non continget eius plantationes extirpari, & in ignem mitti, ſed transplantari Horto æterno inſerendas,

Nonne ad hunc effectũ vos hodiè exhortamur? Nonne vos inuitat ipſa Virgo Deipara hodierna die offerens gratias & ſtillicidia, immò rorem matutinum & ſerotinum, ac pluuiam abundantem, quibus animæ veſtræ irrigentur, ita vt conqueri [*Pſ.141.*] haud valeatis: *Anima mea ſicut terra ſine aqua tibi*? Certè hoc ei cordi eſt, vt pluuiam voluntariam ſuſcipientes, fructum omnigenæ virtutis iuxta ſtatum veſtrum & vocationem producatis. Felix igi- [*Eccli.24.*] tur qui ore cordis audierit Mariã ſibi dicentem: *Ego quaſi Aquaductus exiui de Paradiſo, & dixi, Rigabo hortum plantationum mearum.* Felix qui hoc audiendo, & corde conſeruando, ſe dignè ad hanc Aquã percipiendam præpararit, & ea benè vſus fuerit.

Hoc itaque concludendo dicimus, non ſufficere, vt quis Plantatio horti Virginei dicatur, quod [*Quid requiratur, à planta horti B. M.V.*] pietatis externa aliqua ſigna in Scapularis ſacri geſtatione exhibeat, aut quod ſolùm orationis quotidianæ aliqua in eo gẽrminent folia, quaſi volantia verba; aut denique quod leuia emendationis producat propoſita Opus eſt fructu ſolido & ſuaui [*Matt.7.*] pietatis & virtutis, Maria irrigante. Sicut *non omnis qui dicit Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum.* Sic nec omnis qui dicit, Domina, Domina, intrabit in regnum cœlorum. Sed qui fecit voluntatem Patris & Domini, Matris & Dominæ, intrabit in regnum cœlorum. Eadem autem eſt voluntas [*1.Theſſ.4.*] Matris & Dominæ, quæ Patris & Domini: *Hæc eſt autem voluntas Dei ſanctificatio veſtra, vt ſciat quiſq; vas ſuum poſſidere in honore & ſanctificatione, non in paſſione deſiderij* Hęc eſt rurſus voluntas Dei, *ne quis ſupergrediatur, aut circumueniat in negotio Fratrem ſuum.* Deniq; hæc eſt voluntas Dei, *vt charitate Fraternitatis diligatis inuicem, & vt quieti ſitis, ac negotium veſtrum agatis, & nullius aliquid deſideretis.* Hæc omnia inſinuat Apoſtolus. Hæc eſt quoq; voluntas MARIÆ Matris veſtræ, quia hæc omnia commendat vobis in hac ſua Confraternitate; neque vult vos vllatenus à Dei ſuaq; voluntate diſcordare.

Gratiſſimum ei quondam fuit audire reſponſum S. Aldegondis, celebris in Belgio Virginis. Hæc cũ Virgini Deiparæ multo affectu & obſequio deuota foret, monita eſt quadam die ab ipſa Deipara, vt peteret quicquid vellet, & hoc ei dandum promittebatur: Cui illa: [*Matt.7.*] *O Domina mea, vnicum hoc peto, vt voluntas Dei fiat, Mea enim voluntas non eſt alia quàm Dei voluntas.* Quid acceptius potuit eſſe Virgini Matri, quæ vnicè procurat gloriam Dei, & voluntatem Filij ſui ac Patris æterni.

Iterum ergò repetimus: Non eſt ſatis inuocare Deum, inuocare Virginem B. negligendo eius Deíque voluntatem. Multi dicent in illa die: *Domine, nonne in nomine tuo prophetauimus, & virtutes fecimus?* Et audient: *Numquam noui vos.* Sic multi in illo die dicent: O Domina mea, Maria Mater gratiæ, nonne in honorem tuum portauimus Scapulare tuum, Roſarium frequenter recitauimus, & multas Salutationes, Preces, Litanias diximus? Et tamen audient, *Neſcio vos.* Non agnoſco vos vt Plantas horti mei, quia propter ſup rbiam, inuidiam, iniuſtitiam, impudicitiam, gulam, eradicari meruiſtis. Vos portaſtis Scapulare in corpore, non portaſtis in corde. Iugum Domini diſciplinam meam neglexiſtis Matrem veſtram imò & Spiritum ſanctum impura vita veſtra contriſtaſtis, ideò exciſi à radice mea ad ignem deſtinati eſtis.

O Maria, Mater & Domina noſtra, da vt ſimus de plantis fructiferis Horti plantationum tuarum, vt nos ſemper conſerues & irriges vſque ad extremam horam mortis, ſicque in pietate viuamus & creſcamus, donec tranſplantemur & transferamur in Hortum beatæ Æternitatis.

LECTIO VII.

Thema. *Fac mecum ſignum in bonum, vt videant qui oderunt me, & confundantur, quoniam tu adiuuiſti me.* Pſal. 85.

MVlta antiquitus dedit ſigna Deus ſuis ſpecialis protectionis & dilectionis, quibus & ipſi obſtringerentur ad ſpecialem ei ſeruitutem & gratitudinem rependendam. [*Pro Confraternitate Scapularis. Varia protectionis Dei ſigna.*]

Sic fœdus paciſcens cum Noë, quem liberauerat à diluuio, promittenſque non vltra ſe diluuio ſubmerſurum terram, poſuit *in ſignum fœderis Arcum ſuum in nubibus Cœli.* [*Gen, 9.*]

Sic promittens Abrahæ ſe ſemen eius educturum è ſeruitute poſt longam & càligınoſam afflictionem, dum offerret ſacrificium veſperè, tranſire fecit lampadem ignis ardentem inter ſacrificij diuiſas victimas, in ſignum fœderis, [*Gen.15.*]

Sic etiam ſanguis Agni in poſtibus Hebræorum, ſignum fuit ſalutis & protectionis.

Notum eſt & de æneo ſerpente, quomodo ſignum fuerit ſalutis his qui eum piè inſpectabant. [*Exodi 12.*] [*Num. 21.*]

Denique, funiculus coccineus datus fuit in ſignum Raab meretrici, vt illum appenderet feneſtræ, & ſic ſaluaret domum ſuam ab internecione. Hinc ipſa: *Detis mihi verum ſignum, vt ſaluetis* [*Ioſ. 21.*] *Patrem meum, & Matrem, fratres & ſorores, & omnia quæ illorum ſunt, vt eruatis animas noſtras à morte.* Cui reſponſum eſt: *Signum erit Funiculus coccineus, ſi ligaueris eum in feneſtra, & Patrem tuum, ac Matrem, fratreſq; & omnem cognationem congregaueris in domum tuam.*

Cæterùm hæc omnia dicta ſigna protectionis & fœderis, ſiue ſalutis, data antiquitus, commendabant in typo & figura memoriam Paſſionis Domini, quæ nobis datur in ſymbolum ſalutis & protectionis, ac dilectionis diuinæ. Hanc enim ſignificabat ſiue Iris varijs depicta coloribus in nube: ſiue ſanguis Agni in poſte: ſiue æneus ſerpens in ſolitudine ſiue Coccineus Funiculus appenſus in feneſtra patente.